

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: Фоностилістична характеристика німецькомовних емоційних висловлень

Студентки 2 курсу групи МДН
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 035 Філологія. Германські мови і
літератури (переклад включно) (німецька, англійська)

Балакіревої Ганни Юріївни

Використання чужих ідей, результатів і текстів мають посилання на відповідне джерело	Науковий керівник Сольська Т.М., кандидат філологічних наук, доцент
--	---

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПИТАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ФЕНОМЕНУ В МОВІ	6
1.1. Проблема детермінації та концептуалізації емоцій у наукових дослідженнях.....	6
1.2. Результати теоретичних та експериментальних досліджень щодо вираження емоцій в мовленні.....	11
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	17
РОЗДІЛ 2. ПРОСОДИЯ ЯК КОМПЛЕКСНЕ ЯВИЩЕ	18
2.1. Поняття просодії у мовознавчій літературі	18
2.2. Функції інтонації	22
2.3. Техніки та методи дослідження інтонації.....	26
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	33
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОСОДИЧНОГО АНАЛІЗУ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ЕМОЦІЙНИХ ВИСЛОВЛЕНЬ.....	34
3.1. Методика проведення експериментально-фонетичного дослідження ...	34
3.2. Характеристика параметрів інтонації залежно від емоційного забарвлення промови	37
3.3. Перцептивний аналіз емоційних висловлень аудиторіями-інформантами	71
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	76
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	78
РЕЗЮМЕ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ	87
ДОДАТКИ	91

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баева Е.М. Хезитационные явления в устных монологах низкой степени спонтанности. Санкт-Петербург: Коммуникативные исследования, 2018. № 1. С. 75-84.
2. Баранцева О.А., Логинова Т.Г. Хезитация в диалогическом дискурсе. Проблемы романо-германской филологии, педагогики и методики преподавания иностранных языков, 2007. С. 8-12.
3. Березовська-Савчук Н.А. Синтаксичні засоби вираження емоції «смуток» (на матеріалі лірики Ліни Костенко). Філологічні студії. Вип. № 16, 2017. С. 270-280.
4. Бондарко Л.В. Фонетика спонтанной речи. Издательство ленинградского университета, 1988. 265 с.
5. Борисова А.А. Восприятие эмоционального состояния человека по интонационному рисунку речи. Вопросы психологии, 1989. С. 117-124.
6. Бурова Е.Е. Соотношение вербального и просодического компонентов устной речи: роль интонации в формировании содержательной стороны высказывания. Сибирский филологический журнал, 2019. №1. С. 185-192.
7. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ; Ірпінь: Перун, 2005. VIII. 1728 с.
8. Величкова Л.В. Психолінгвістическе изучение звучащей речи. Вопросы психолінгвістики, 2017. С. 240-255.
9. Вольфовська О. Методологічні основи слухового аналізу ритмічної організації німецьких політичних промов. Київ: Науковий вісник ХДУ. Серія «Лінгвістика», 2011. С. 257-261.
10. Гайдучик С.М. Фоностилистическая дифференциация устной речи. Романское и германское языкознание: сборник научных трудов, 1979. С. 15-22.
11. Гинойн Р.В., Хомутов А.Е. Физиология эмоций. Нижний Новгород: Изд-во Нижегородского госуниверситета, 2010. 66 с.
12. Гончарук М. До проблеми поняття «емоція» у лінгвістиці. Чернівці. С. 30-39.

13. Калита А.А. Метод комплексної енергетичної оцінки процесу просодичного оформлення мовлення. Наукові записки. Серія: Філологічні науки, 2009. С. 359-365.
14. Калита А.А. Методолого-энергетический подход к изучению речевых универсалий. Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Іноземна філологія, 2018. Вип. 88. С. 8-18.
15. Клименко М.С. Розробка структури системи розпізнавання емоційного стану диктора. Штучний інтелект, 2016. №1. С. 17-26.
16. Клименко М.С. Удосконалений метод розпізнавання емоційного стану диктора із семантичним аналізом змісту. Штучний інтелект, 2018. № 1 (79). С. 22-27.
17. Ковалевська Т.І. Інтенаційні засоби актуалізації емоційного висловлювання. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов, 2011. С. 141-144.
18. Коловоротна Н.Д. Пауза як корелят мовчання. Острог: Наукові записки Національного університету «Острозька академія», 2015. С. 129-131.
19. Кузенко Г.М. Мовні засоби вираження емотивності. Наукові записки. Том 18. Філологічні науки, 2000. С. 76-82.
20. Мартыанова Н.Г. Інструментальні засоби дослідження інтонації: синхронний та діахронний аспекти. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Мовознавство», 2011. № 11. С. 111-116.
21. Миронова О.В. Клитики как пограничное явление в системе языка. Вестник МГЛУ. №206, 2015. С. 301-311.
22. Насікан З.С. Роль фоносемантичних засобів у створенні просодичної іронічності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія, 2015. № 4. С. 186-188.
23. Нушикян Э.А. Типология интонации эмоциональной речи. Главное издательство издательского объединения "Вища школа", 1986. 160 с.
24. Пашина А.Х., Морозов В.П. Оpozнaвание личности человека по голосу на основе его инвертированного во времени звучания. Психологический журнал, 1990. С. 70-78.

25. Полєєва Ю.С. Ритмічна будова як складова когнітивної стратегії актуалізації мовлення. Київ: Нова філологія, 2014. С. 210-215.
26. Пиотровская Л.А. Эмотивность и дейксис. Российский государственный педагогический университет им. А.И.Герцена, Санкт-Петербург, 2014. С. 321-332.
27. Романенко В.О. Эмоциональные характеристики речи и их связь с акустическими параметрами. Общество. Среда. Развитие (Terra Humana), 2010. С. 119-123.
28. Румянцев М.К. Эмоциональные интонации в языках разной типологии. Материалы IV Международной конференции по языкам Дальнего Востока, Юго-Восточной Азии и Западной Африки. М., 1997. С. 29–33.
29. Стехина М.В. Структурно-системная организация просодемого пространства языка: теоретические и экспериментальные выкладки. Научная мысль Кавказа, 2018. №3. С. 79-85.
30. Сухова Н.В. Способы выражения цели высказывания просодическими и невербальными средствами. Вестник МГЛУ. Фонетическая культура речи. Вып. 476. М.: МГЛУ, 2003. С. 145-160.
31. Торсуева И.Г. Современная проблематика интонационных исследований. Вопросы языкознания, 1984. № 1. С. 116-126.
32. Хромов С.С. Интонация в системно-типологическом освещении. Вестник РУДН, сер. Лингвистика, 2005. №7. С. 48-59.
33. Цеплитис Л.К. Анализ речевой интонации. АН ЛатвССР. Ин-т языка и литературы им. Андрея Упита. Рига : Зинатне, 1974. 272 с.
34. Adell Jordi, Bonafonte Antonio. Modelling filled pauses prosody to synthesize disfluent speech. TALP Research center. Universitat Politècnica de Catalunya, 2014. 4 p.
35. Adell Jordi, Bonafonte Antonio, Escudero David. Filled pauses in speech synthesis: towards conversational speech. Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, Spain, 2015. 8 p.

36. Adolphs R. *Physiologie und Anatomie der Emotionen*. Berlin, 2003. S. 569-580.
37. Banziger F. The role of intonation in emotional expressions. *Speech Communication*, vol. 46, no. 3-4. 2005, P. 252-267.
38. Bazarbayeva Z.M., Zhalalova A.M., Ormakhanova Y.N. Universal Properties of Intonation Components. *Review of European Studies*; Vol. 7, No. 6, 2015. P. 226-230.
39. Biassoni F., Balzarotti S., Giamporcaro M., Ciceri R. Hot or Cold Anger? Verbal and Vocal Expression of Anger While Driving in a Simulated Anger-Provoking Scenario. *Università Cattolica del Sacro Cuore of Milan, Italy*, 2016. P. 1-10.
40. Boersma P. Speak and unSpeak with PRAAT. *Glott International* Vol. 5, No. 9/10, November/December, 2001. P. 341-347.
41. Botinis A. Developments and paradigms in intonation research. *Speech Communication* 33, 2001. P. 263-296.
42. Butterworth Brian. Hesitation and Semantic Planning in Speech. *Journal of Psycholinguistic Research*. Vol. 4, 1975. P. 75-87.
43. Fairbanks G, Pronovost W. An experimental study of the pitch characteristics of the voice during the expression of emotion. *Speech Monographs*, 1939. P. 87-104.
44. Fiehler R. *Kommunikation und Emotion. Theoretische und empirische Untersuchungen zur Rolle von Emotionen*. Berlin, 1990. 335 S.
45. Fletcher J., Sun-Ah Jun. *Methodology of Studying Intonation: From Data Collection to Data Analysis. Prosodic Typology II* | Oxford University Press, 2014. 44 p.
46. František Daneš *Sentence Intonation from a Functional Point of View*. The Czechoslovak Academy of Sciences Institute of the Czech Language, 1960. P. 34-54.
47. Gerlach Birgit, Grijzenhout Janet. *Clitics in Phonology, Morphology and Syntax*. John Benjamins Publishing Company, 2001. 456 p.

48. Gosy Maria, Bona Judit, Beke Andras, Horvath Viktoria. Phonetic characteristics of filled pauses: the effects of speakers' age. Department of Phonetics, Research Institute for Linguistics, HAS, Budapest, Hungary. 4 p.
49. Hielscher M. Emotion und Sprachproduktion. Berlin, 2003. S. 468-490.
50. Himmelmann N.P. Prosodic Description: An Introduction for Fieldworkers. Language documentation and conversation, 2008. P. 244-274.
51. Kalyta A. The energetic potential of speech pauses. Kyiv, 2018. P. 185-193.
52. Ladd D.R. Intonational Universals and Intonational Typology. Intonation, 2001. p. 1380-1390.
53. Laukka P., Juslin P. Communication of Emotions in Vocal Expression and Music Performance: Different Channels, Same Code, 2003. P. 770–774.
54. Maclay Howard, Osgood Charles. Hesitation Phenomena in Spontaneous English Speech. Word, 15. P. 19-45.
55. Madureira S. Intonation and variation: the multicplicity of forms and senses. Dialectologia. Special issue, VI, 2016. P. 57-74.
56. Magdics K. Research on intonation during the past ten years. Acta Linguistica Academiae Scientiarum Hungaricae. Vol. 13, No. ½, 1963. P. 133-165.
57. Medeiros H., Moniz H., Batista F., Trancoso I., Meinedo H. Experiments on automatic detection of filled pauses using prosodic features, Lisbon, Instituto Universitário de Lisboa, 2013. 11 p.
58. Michiko Watanabe, Keikichi Hirose, Yasuharu Den, Nobuaki Minematsu. Filled pauses as Cues to the complexity of following Phrases. Graduate School of Frontier Sciences, University of Tokyo, Japan. 2005. P. 37-40.
59. Murphy K. Universals and Variation in Question Intonation: A Comparative Study of Hawaiian and HCE Speech Melodies. Calgary, 2013. P. 34-41.
60. Niebuhr O. Challenges in studying prosody and its pragmatic functions: Introduction to JIPA special issue. Journal of the International Phonetic Association, 2018. P. 1-8.

61. Potapova R.K. Para- und extraverbale Signale in der Emotional Gefärbten Sprechsprachlichen Kommunikation. Russia, 2015. S. 9-23.
62. Prieto P. Experimental methods and paradigms for prosodic analysis. Handbook of Laboratory Phonology, 2012. 14 P.
63. Ranganathan H., Chakraborty S., Panchanathan S. Multimodal emotion recognition using deep learning architectures. IEEE, 2016. P. 1-9.
64. Rose Ralph Leon. The communicative value of filled pauses in spontaneous speech. United Kingdom. The university of Birmingham, 1998. 98 p.
65. Schwarz-Friesel M. Sprache, Kognition und Emotion: Neue Wege in der Kognitionswissenschaft. Berlin, 2008. S. 277-301.
66. Sendlmeier W., Klasmeyer G. Voice and Emotional States. Berlin, 2000. S. 339-357.
67. Sendlmeier W. Die psychologische Wirkung von Stimme und Sprechweise. Geschlecht, Alter, Persönlichkeit, Emotion und audiovisuelle Interaktion. Berlin, 2012. S. 99-116.
68. Sokolowski K. Allgemeine Psychologie. Kapitel 2c: Emotion. Heideelberg, 2002. S. 337-384.
69. Stephan A. Natur und Theorie der Emotion. Paderborn, 2003. 332 S.
70. Steriopolo O. Theoretische Grundlagen der deutschen Phonetik. Winnyzja, 2004. 320 S.
71. Sukhowa N. Hesitation: thoughts, pauses, gestures and speech. Proceedings of IASS-AIS 10th World Congress of Semiotics. Communication of Culture, 2009. P. 22-26.
72. Swerts M. Filled pauses as markers of discourse structure. Eindhoven: Journal of Pragmatics, 1998. P. 485-496.
73. Vaissière, J. Perception of intonation. Handbook of Speech Perception. D. B. Pisoni and R. E. Remez. Oxford, Blackwell, 2004. 28 p.
74. Wiese R. Phonetik und Phonologie. Paderborn, 2011. S. 87-98.
75. Williams C., Stevens K. Emotions and speech: some acoustical correlates. The journal of the acoustical society of America, 1972. P. 1238-1250.